

of Ukraine "On Forensic Examination" to conduct an examination and who is instructed to study objects, phenomena and processes containing information about the circumstances criminal offense, and to give an opinion on issues that arise during criminal proceedings and relate to the scope of its knowledge. [2]

The investigator must know the correct methods and techniques for detecting and seizing physical evidence. During the work of the investigative task force headed by the investigator, there will not always be an expert who will be able to properly seize material evidence. The investigator is most interested in high-quality seizure of evidence. Because then send him samples for examination. The better the seizure of evidence, the more accurate the examination will be. This is especially important when investigating serious and especially serious crimes against a person's life or health. In my opinion, the investigator must have certain expert skills. I can prove my point with the following arguments: first, the investigator will not always have an expert who will qualitatively seize material evidence. In practice, there may be a situation where the investigator is one on one with the offender. Secondly, it is faster for the investigator to withdraw the evidence himself and send it for examination as soon as possible if the procedural terms begin to expire.

Список використаних джерел:

- 1.Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 №4651-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Про судову експертизу Закон України Редакція від 01.01.2021№4038-XII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>

Алманов Даніло Вікторович,
курсант 3 курсу

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Павлова Наталя Валеріївна,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики та
домедичної підготовки

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СТАН КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ У РОЗРІЗІ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

Підвищення рівня організованості, озброєності, технічної оснащеності злочинців вимагають відповідного рівня техніко-

криміналістичного забезпечення розкриття, розслідування та попередження злочинів. Ефективне використання в розкритті та розслідуванні злочинів засобів обчислювальної, оптичної техніки, відеозапису доводить їх можливості у виявленні, фіксації, передачі і зберіганні криміналістичної інформації та необхідність подальшого вдосконалення як технічних засобів, так і способів їх використання. Ширше застосування має фіксація ходу і результатів слідчих дій, а також процес експертних досліджень методами цифрової фотографії. Широке поширення отримують комп'ютерні технології, що дозволяють швидко і з високою якістю виготовляти суб'єктні портрети, фото-таблиці до протоколу слідчої дії при зйомці на відеокамеру, здійснювати пошукові дії в автоматизованих системах тощо.

Так, наразі вводяться все технологічніші методи дактилоскопії, один з яких розроблений вченими Консультативної ради з науки і промисловості Австралії (CSIRO) під керівництвом доктора Кан Ляна. В процесі роботи увагу Кан Лян приділив металевій сітковій структурі деяких кристалів, які при нанесенні на поверхню швидко зв'язуються з хімічними фрагментами відбитків пальців - білками, пептидами, жировими клітинами, кислотами і солями. Протягом 30 секунд утворюється ультра-тонкі покриття, які повністю повторюють відбиток візерунка, який починає світитися в ультрафіолетових променях, створюючи зображення з високою роздільною здатністю. Змінюючи хімічний склад речовини, можна отримувати відбитки різних кольорів. Для ідентифікації на місці використовується спеціальне цифровий пристрій, підключений до бази даних в режимі реального часу. Так, в Канаді, для виявлення на місці злочину слідів пальців рук використовується спеціальний лазерний пристрій, що викликає світіння відбитків. За допомогою даного технічного засобу можливе виявлення відбитків навіть 10-річної давності, причому на поверхнях таких матеріалів, як гума, тканина, штукатурка, на яких звичайними способами виявити відбитки пальців важко [1]. Англійські криміналісти розробили лазерний пристрій для огляду місця події, який дозволяє виявляти сліди ніг на килимі, залишені кілька годин тому. Даними приладами чітко фіксуються зображення слідів ніг, так як ворс продовжує випрямлятися на килимі протягом декількох годин. В університеті Глазго в 90-х роках був розроблений метод, який отримав широке застосування, і має назву радіо-активаційного аналізу, який дозволяє виявити сліди отруєння по волоссю людини, виявити і дослідити сліди пострілу, встановити дистанцію, з якої робилися постріли, перевірити на справжність золоті і срібні матеріали.

Основним напрямком технічного забезпечення роботи поліції та інших органів, які ведуть боротьбу зі злочинністю, у всіх західних країнах було і є в даний час їх загальна комп'ютеризація в усіх напрямках діяльності. В таких комп'ютерних системах містяться відомості не лише про особу людини, але і про його минуле та сьогодення, фінансове

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

становище, зв'язках з іншими особами і будь-яка інша інформація, яка може мати значення для розкриття, розслідування та запобігання вчиненню злочинів. Ці ж відомості використовуються для зберігання комп'ютерних баз даних по розділах видів криміналістичних обліків, наприклад, алфавітного і дактилоскопічного. За рахунок забезпечення зв'язку між комп'ютерними системами правоохоронних органів, поліції, судів, податкових служб та інших державних органів, що ведуть облік різних видів діяльності фізичних і юридичних осіб та використання Інтернету - така система забезпечує можливість здійснювати систему постійного контролю держави над громадянами, так як комп'ютерна база даних постійно розширюється і охоплює всі великі верстви населення. В даний час в подібні комп'ютерні бази даних в різних зарубіжних країнах заносяться різні дані не тільки про злочини та злочинців, а й про адміністративні порушення, порушення правил дорожнього руху, правил сплати податків. Так, наприклад, в більшості штатів США ще з 90-х років (зокрема в штаті Північна Кароліна) в поліцейських управліннях діє комп'ютерна система, поєднана з прихованою відеокамерою, що дозволяє робити непомітно для затриманого зафіксувати його відео та фотопортрет, який є частиною реєстраційної карти, що містить інформацію про ознаки зовнішності, демографічні та інші дані про особу затриманого. Внесена в комп'ютер карта одночасно по системі зв'язку передає інформацію про особу підозрюваного в базу даних Національного інформаційного центру по злочинності, ФБР, федеральної поліції і поліції штатів, і, таким чином, використовується не тільки з метою кримінальної реєстрації вперше затриманих, а й для ідентифікації особистості тих, хто раніше вже притягувався до кримінальної та адміністративної відповідальності.

В останні кілька десятиліть спостерігається істотне підвищення ролі судових експертиз в діяльності судів і правоохоронних органів арабських країн, спостерігається популяризація криміналістичних та судово-експертних знань. Непогано оснащені поліцейські лабораторії ОАЕ на місцях. Так, в поліцейській судово-експертній лабораторії в місті Шарджа проводяться судові генетичні експертизи, біологічні, хімічні, фотографічні, геологічні, дактилоскопічні, токсикологічні, балістичні, документальні і почеркознавські, трасологічні, вибухотехнічні експертизи, а також дослідження волосся і волокон, барвників, наркотиків і ряду інших об'єктів. Успішно розвиваються нові методи і технічні засоби судової експертизи. У поліцейській лабораторії Абу-Дабі створено підрозділ ґрунтознавчих і геологічних досліджень, що спеціалізується на ідентифікації ділянок місцевості із застосуванням новітніх, в тому числі радіолокаційних пристроїв. Вивчають прийомам дослідження місць злочинів здійснюється підготовка з питань фіксації обстановки місця події за допомогою сучасних засобів фотозйомки та відеозапису, використання інструментальних методів дослідження речових доказів (рентгенівські

методи дослідження). [2]Широке поширення отримали судові комп'ютерно-технічні експертизи. Підготовка судових експертів в області комп'ютерних технологій здійснюється в Абу-Дабі (ОАЕ). На цих чотириденних курсах вивчаються питання права, сучасний стан комп'ютерно-технічної експертизи в світі, методика судово комп'ютерної експертизи, організація роботи комп'ютерної судово експертної лабораторії, а також конкретні методи дослідження комп'ютерної інформації, програмного забезпечення, способів скоєння комп'ютерних злочинів і методи їх виявлення. У місті Дубай проводяться курси по судово-експертному дослідженню хакерських атак. Важливою подією стало рішення ряду арабських країн створити бази даних ДНК своїх громадян.

Так, в Об'єднаних Арабських Еміратах розпочато створення першої в світі загальнонаціональної бази даних ДНК не тільки засуджених і злочинців, а й усього населення, в тому числі неповнолітніх і емігрантів. Планується вносити в базу щорічно близько 1 мільйона примірників (це понад 2700 в день). Крім того, почнеться процес збору даних про стоматологічних особливості громадян, райдужній оболонці очей і фотопортретів.

Це, на думку поліцейського керівництва ОАЕ, дозволить заощадити час і зусилля по розкриттю злочинів і надасть істотну допомогу при ідентифікації особистості жертв катастроф і дорожньо-транспортних пригод. При цьому стверджується, що в ході застосування методів генної ідентифікації будуть строго дотримуватися права людини і гарантії захисту персональної інформації. Буде створено спеціальний орган під назвою Emirates Identity.

Таким чином, зростання злочинності, що спостерігається практично повсюдно, змушує держави вишукувати все більш ефективні заходи боротьби з нею. Поліція отримує на озброєння найсучасніші технічні засоби і методи, що забезпечують швидке реагування на вчинений злочинне зазіхання. Розвиток криміналістичної техніки дає можливість поліції західних країн повсюдно застосовувати новітні технічні розробки в практиці боротьби зі злочинністю, що, безумовно, підвищує ефективність її роботи.

Список використаних джерел:

1. Трегубов С.Н. Основи кримінальної техніки, науково-технічні прийоми розслідування злочинів. М.: ЛексЕст, 2002.
2. Фетісенкова Н.В. Публікації по судову експертизу за кордоном. *Теорія і практика судової експертизи*. 2007. № 3. С. 123
3. Хазиев Ш.Н. Судова експертиза та судово-експертні установи в країнах арабського світу. М.: Теорія і практика судової експертизи, 2014.